
COLOCVIUL INTERNAȚIONAL
CUCUTENI CULTURE WITHIN
THE EUROPEAN NEO-ENEOLITHIC CONTEXT
(CUCUTENI – 130)
(PIATRA-NEAMȚ, 2014)

Constantin Preoteasa

Cuvinte-cheie: *Cucuteni, neo-eneolitic, colocviu internațional, Piatra-Neamț.*

Conform tradiției instituite în ultimele decenii, în perioada 15-17 octombrie 2014, a avut loc la Piatra-Neamț, în cadrul Muzeului de Artă Eneolitică Cucuteni (fig. 1), un eveniment internațional de amploare dedicat celebrării a 130 de ani de la descoperirea stațiunii eponime a culturii Cucuteni, ce constituie de altfel cea mai prestigioasă civilizație preistorică europeană.

Evenimentul a constat într-o serie de manifestări ce au inclus organizarea colocviului internațional intitulat *Cucuteni Culture within the European Neo-Eneolithic Context* (fig. 2/1, 2), vernisajul noii expoziții a Muzeului Cucuteni, cu o componentă comemorativă dedicată Dr. Dan Monah (1943-2013) (fig. 3), lansarea a trei volume (ce conțin materiale publicate în limbile română, franceză și engleză), respectiv cel ce reunește rezumatele comunicărilor colocviului (fig. 4/1)¹ și cele care omagiază personalitățile lui Constantin Matasă (1878-1971)

¹ Gh. Dumitroaia, C. Preoteasa, C.-D. Nicola (eds.), *Cucuteni Culture within the European Neo-Eneolithic Context. International Colloquium. Cucuteni – 130. Abstracts*, Editura „Constantin Matasă”, Piatra-Neamț, 2014, 192 p.

(fig. 4/2)² și Gheorghe Dumitroaia (fig. 4/3)³, precum și vizitarea ansamblului medieval *Curtea Domnească* din Piatra-Neamț (fig. 5).

Ulterior, în anul 2016, avea să fie editat și volumul ce reunea actele colocviului, lucrarea – cea mai consistentă dintre toate ce alcătuiesc colecția *Bibliotheca Memoriae Antiquitatis* – fiind dedicată memoriei Dr. Dan Monah (1943-2013) și Dr. Gheorghe Dumitroaia (1949-2016)⁴ (fig. 6).

Colocviul internațional (fig. 2/1, 2) desfășurat la Piatra-Neamț a constituit în fapt cea mai importantă manifestare cultural-științifică din arheologia românească în anul 2014, acesta bucurându-se de o largă participare și apreciere. La succesul evenimentului au contribuit 96 de reputați specialiști de la 56 de la prestigioase instituții academice, de cercetare, de învățământ și muzeale din România, Republica Moldova, Ucraina, Rusia, Grecia, Bulgaria, Serbia, Ungaria, Polonia, Germania, Franța, Marea Britanie și Statele Unite ale Americii.

Lucrările prezentate și publicate se referă la multiple aspecte ale civilizațiilor neo-eneolitice din spațiul central și est-european, cercetările efectuate având adeseori valențe pluridisciplinare (arheofizice, arheochimice, geoarheologice, bioarheologice, etnoarheologice).

Cu prilejul acestei manifestări a fost reorganizată și expoziția Muzeului de Artă Eneolitică Cucuteni din Piatra-Neamț, care constituie totodată și sediul Centrului Internațional de Cercetare a Culturii Cucuteni. Pe lângă tradiționalele sectoare în care sunt prezentate încă de la inaugurare istoricul cercetării acestei prestigioase civilizații preistorice europene, precum și caracteristicile artei sale decorative și figurative, a fost organizat un sector expozițional în care sunt prezentate principalele artefacte Precucuteni-Cucuteni descoperite în faimosul sit de tip *tell* de la Poduri-Dealul Ghindaru, din care provine de altfel cea mai mare parte a patrimoniului cucutenian al Complexului Muzeal Județean Neamț și o expoziție comemorativă dedicată Dr. Dan Monah (1943-2013) (fig. 3), cel mai important colaborator al instituției noastre.

² C.-D. Nicola, C. Preoteasa, Gh. Dumitroaia (eds.), *Constantin Matasă. Opera istorică și arheologică, Bibliotheca Memoriae Antiquitatis*, XXXII, Editura „Constantin Matasă”, Piatra-Neamț, 2014, 496 p.

³ C. Preoteasa, C.-D. Nicola (eds.), *L'impact anthropique sur l'environnement durant le néo-énéolithique du sud-est de l'Europe / In Honorem Dr. Gheorghe Dumitroaia, Bibliotheca Memoriae Antiquitatis*, XXXI, Editura „Constantin Matasă”, Piatra-Neamț, 2014, 318 p.

⁴ C. Preoteasa, C.-D. Nicola (eds.), *Cucuteni culture within the European Neoeolithic context. Proceedings of the International Colloquium „Cucuteni – 130”, 15-17 October 2014, Piatra-Neamț, Romania / In Memoriam Dr. Dan Monah / In Memoriam Dr. Gheorghe Dumitroaia, Bibliotheca Memoriae Antiquitatis*, XXXVII, Editura „Constantin Matasă”, Piatra-Neamț, 2016, 844 p.

Unul dintre volumele lansate reunește în fapt rezumatele comunicărilor prezentate în cadrul colocviului (fig. 4/1). Un altul conține cele mai importante lucrări publicate de-a lungul timpului de către Constantin Matasă (1878-1971) (fig. 4/2), fondatorul Muzeului Arheologic Regional din Piatra-Neamț (astăzi Muzeul de Istorie și Arheologie), instituție aflată în acel moment în cel de-al 80-lea an al existenței sale. Ultima carte prezentată îi este dedicată Dr. Gheorghe Dumitroaia, cu prilejul celei de-a 65-a aniversări, și include actele colocviului internațional organizat tot la Piatra-Neamț în anul 2012, referitor la impactul antropocentric asupra mediului natural în neo-eneoliticul sud-est european, materialele publicate constituind în exclusivitate rezultate ale unor cercetări arheologice pluridisciplinare (fig. 4/3).

În finalul manifestării, participanții au avut prilejul să viziteze centrul istoric al Municipiului Piatra-Neamț, îndeosebi monumentele medievale din cuprinsul fostei Curți Voievodale, ce alcătuiesc în prezent Muzeul *Curtea Domnească* (turnul-clopotniță al Bisericii *Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul* și ruinele celor două pivnițe ale caselor domnești) (fig. 5).

Deși manifestarea organizată la Piatra-Neamț a fost de o înaltă ținută cultural-științifică, bucurându-se de aprecierea unanimă a tuturor participanților, aceasta rămâne totuși în amintirea noastră ca una tristă, marcată pe de o parte de regretabila absență a Dr. Dan Monah (1943-2013), iar pe de altă parte de ultima prezență la un astfel de eveniment – al cărui principal amfitrion a și fost de altfel – a Dr. Gheorghe Dumitroaia (1949-2016).

În aceste condiții, în mod firesc, volumul ce a reunit actele colocviului, editat în anul 2016 (fig. 6), a fost dedicat memoriei celor doi mari specialiști, el conținând ample prezentări ale vieții și operei lor, lista lucrărilor publicate de-a lungul timpului, precum și lista publicațiilor din cuprinsul bibliotecilor⁵ – ce le reflectă atât personalitățile, cât și preocupările profesionale – donate cu generozitate instituției noastre de către familii, cărora le mulțumim și pe această cale.

⁵ C. Preoteasa, L. Pricop, *In Memoriam Dr. Dan Monah*, în C. Preoteasa, C.-D. Nicola (eds.), *Cucuteni culture within the European Neo-Eneolithic context*, p. 15-107; Idem, *In Memoriam Dr. Gheorghe Dumitroaia*, în *loc.cit.*, p. 109-172.

**INTERNATIONAL COLLOQUIUM CUCUTENI CULTURE
WITHIN THE EUROPEAN NEO-ENEOLITHIC CONTEXT
(CUCUTENI – 130) (PIATRA-NEAMȚ, 2014)**

Abstract

In October 15-17, 2014, at the Cucuteni Eneolithic Art Museum of Piatra-Neamț, which hosts the Cucuteni Culture International Research Center, an ample cultural-scientific event was organized, dedicated to the 130th anniversary of the discovery of the eponymous site of the most important european prehistoric civilization.

The event included the international colloquium entitled „Cucuteni culture within the European Neo-Eneolithic context”, the opening of the new exhibition of the Cucuteni Museum with a commemorative component dedicated to Dr. Dan Monah (1943-2013), the launch of three volumes (containing articles published in the Romanian, French and English languages), which brings together the summaries of the colloquial communications and those that celebrate the personalities of Constantin Matasă (1878-1971) and Gheorghe Dumitroaia, as well as the visit to the medieval ensemble „The Voivodal Court” of Piatra-Neamț.

Subsequently, in 2016, the volume with the papers of the colloquium has been edited, the work being dedicated to the memory of Dr. Dan Monah (1943-2013) and Dr. Gheorghe Dumitroaia (1949-2016).

LIST OF ILLUSTRATIONS

- Fig. 1.** *Cucuteni Eneolithic Art Museum of Piatra-Neamț (apud Uță, Preoteasa, 2011, p. 59).*
- Fig. 2.** *„Cucuteni – 130” International Colloquium: 1 – opening of the papers; 2 – participants of the event (1, 2 – photo: C. Preoteasa).*
- Fig. 3.** *Exhibition „In Memoriam Dr. Dan Monah (1943-2013) (1, 2) (1, 2 – photo: C. Preoteasa).*
- Fig. 4.** *Covers of the released volumes (1-3) (1-3 – photo: C. Preoteasa).*
- Fig. 5.** *Voivodal Court of Piatra-Neamț (apud Dumitroaia, 2016, c. 4).*
- Fig. 6.** *Proceedings of the colloquium (photo: C. Preoteasa).*

Fig. 1. Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni din Piatra-Neamț
(apud Uță, Preoteasa, 2011, p. 59).

1

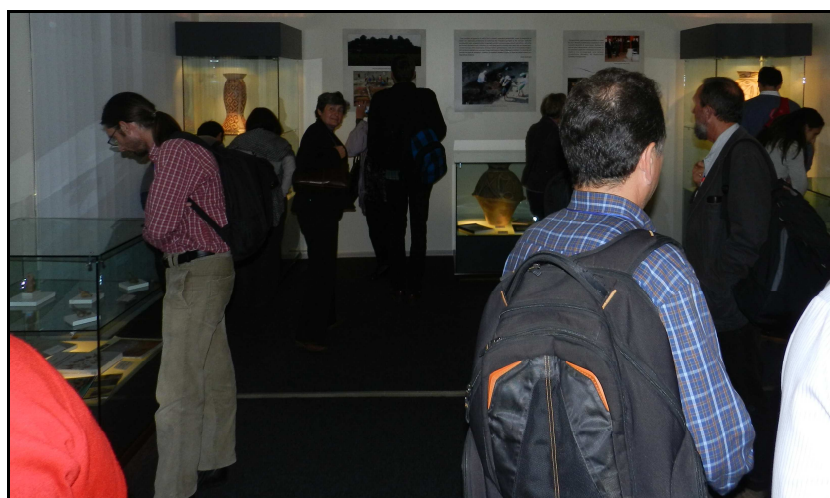

2

Fig. 2. Colocviul Internațional „Cucuteni – 130”:
1 – deschiderea lucrărilor; 2 – participanții la eveniment
(1, 2 – foto: C. Preoteasa)

1

2

Fig. 3. Expoziția „In Memoriam Dr. Dan Monah (1943-2013) (1, 2)
(1, 2 – foto: C. Preoteasa).

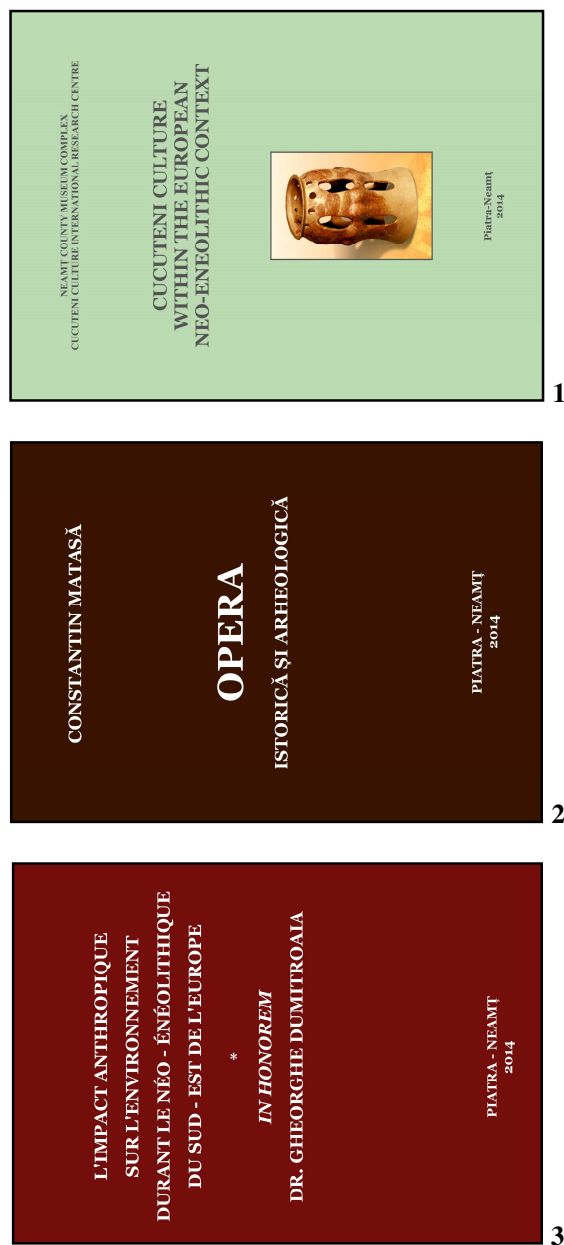

Fig. 4. Volumele lansate (1-3) (1-3 – foto: C. Preoteasa).

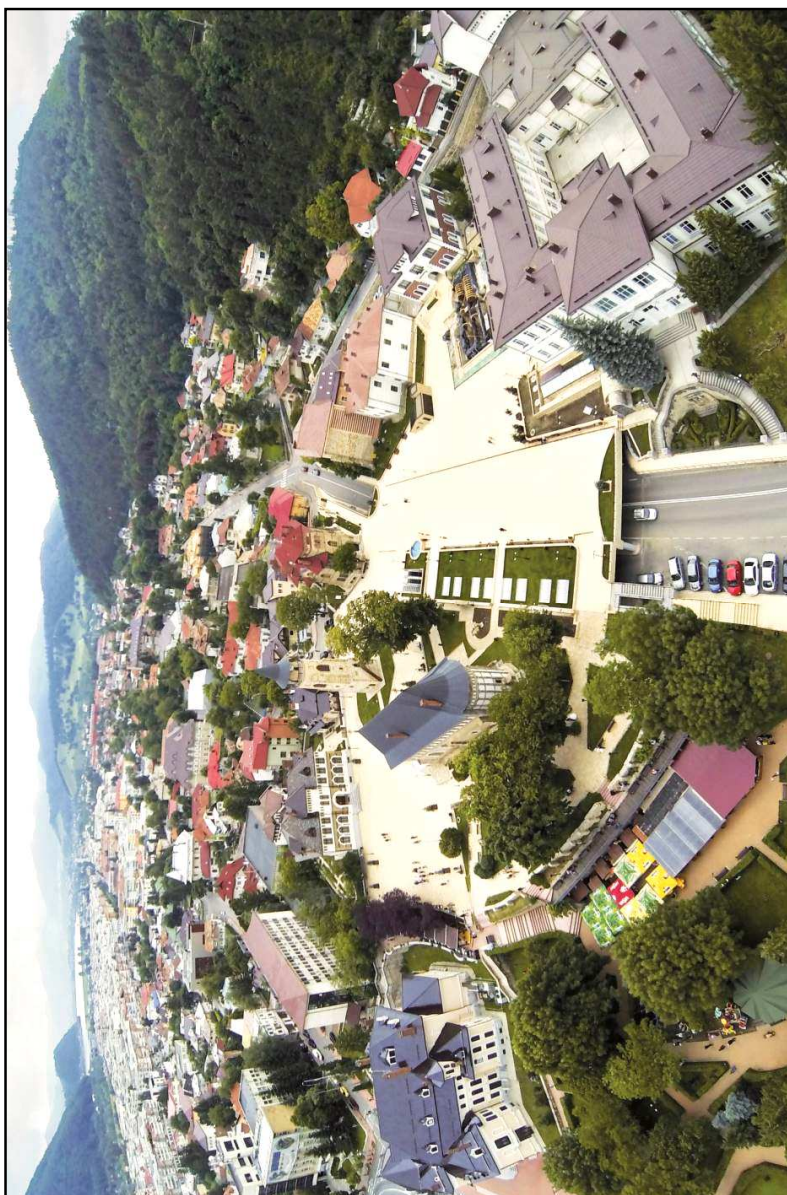

Fig. 5. *Curtea Domnească din Piatra-Neamț*
(apud Dumitroaia, 2016, c. 4).

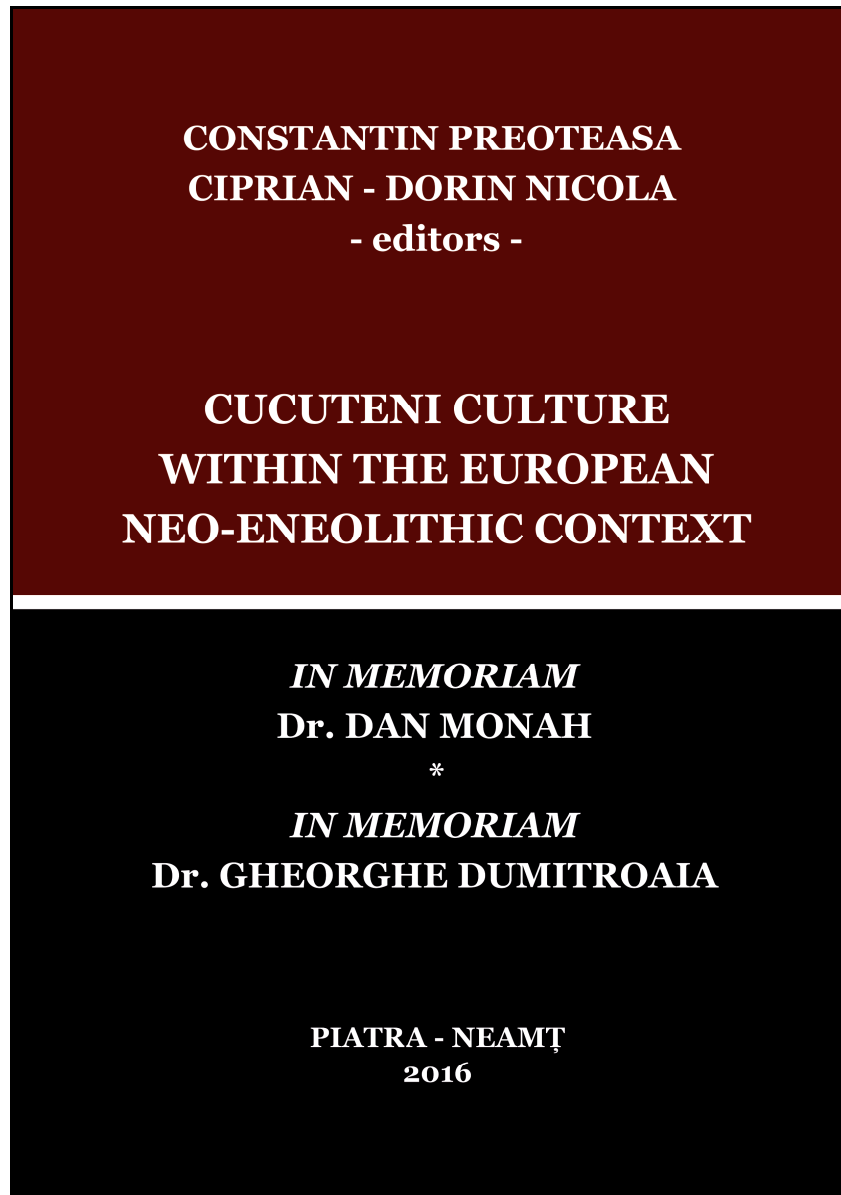

Fig. 6. *Volumul cu actele colocviului* (foto: C. Preoteasa).